

PAPER DETAILS

TITLE: `KIBRIS`İN AVRUPA BİRLİĞİ`NE ÜYELİK BASVURUSUNUN HUKUKİ GEÇERLİLİĞİ
ÜZERİNE

AUTHORS: Sevin TOLUNER

PAGES: 857-888

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/99494>

“KIBRIS”IN AVRUPA

HUKUK

1974'ten sonra ve T
ortaya çıkan bir uy
Cumhuriyeti'ne varl
gibi, 1963-1974 yıllar
Kıbrıs Türk Toplum
malar⁴ üzerine süng

Bu tebliğde, bu süre
çerçevesindeki bazı g
Yönetimi'nin yaptığı
kukî sorunları bu k

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik B

2002-2003'de tamam
organları, sözünü ett
camaksızın, uygulan
Cumhuriyeti'ni tems
hükûmetin tam üyel
kabul etmiş ve üyeliğ

Komisyon Görüş

Bu süreçte ilk öneml

toplumlararası görüş
misyon, her bir taraf
1995'te yeniden değ

Komisyonun Kıbrıs'
yi'nin 24 Haziran 19
tılarında genişlemen
ğı yolundaki açıklan
Birleşmiş Milletlerin
yitirmesine yol açac
1992 tarihli 10 Düşün

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik

ması önerilen yüzde
kaldığı için yine öne
meler artık Avrupa
olacaktır. Anlaşmay
lunan, serbest dolaş
liği hukukunun bir
ye'nin adayla ilgili k
larına saygı gösteri
ması¹⁵, Türkiye'yi d
sifatına daha da sal

1995 yılında, Kıbrıs
ile olan ilişkileri, y
me getirecek biçim

Bilindiği gibi, Türk
kî temeli, 12 Eylül
ve bunun hayata g
nan Katma Protok
lık andlaşmasıyla

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik

ne uyma kabiliyetin
ten Komisyon, Türk
yük bir önem taşıdığı
lecekteki nüfusu iti
oluşu ve fakat, buna
talamasının altında
katılmadan doğacak
rak değerlendirilmi
insan hakları alanı
demokraside olması

devleti ve temel özgürlükleri teyid ettiği vurgusunun

24 Şubat 1995 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile, *Türkiye ilişkilerinin* münde ise, Bakanlar Kurulu'nun Kıbrıs'ın Avrupa Birliği'ne bir sonraki aşamada desini teyid ettiği; 1996 yılında ay sonra Komisyonun hazırladığı raporunda

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik Bo

Kıbrıs'ın Avrupa Birli
nu ile Türkiye ile gü
birlikte ele alınması
yeti haiz bir hükûme
vazgeçmiş sayılabilir
ye'nin Kıbrıs ile eşza
nun bulunduğu, Kıbr
rarası görüşmelerde
rulan siyasî çözüm pa
ğı bir yıldır. Ayrıca, A

nı²⁹ taşıyan 15 Te
yata geçirmek üze
tılma sürecini baş
aynı kriterler uya
uyarınca katılma s
Mart 1998'de onbe
leri Bakanlarının
venin düzenlenme
ceki Birlik müktes
cıyla bir katılma ö

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik B

ve Türkiye için de tel
sunda, diğer aday de
lendirme yapılacağı k
katılma görüşmelerin
rılmıştır. Kapıyı iyice
pa Birliği "üyeliğine u
Avrupa Birliği'ne dah
teji saptanması gereğ
yürütüleceği çerçeve
liği gösterilmiştir. Av

Ağustos 1998 tarihi
devlet"ten oluşacak
yönelik olacak ve
anavatan devlet ve
caktır. Konfederasy
kalacaktır. Görüşm
feranduma sunulac
Kıbrıs taraflarının,
çevesinde işlev göre
bul etme anlamına

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik

ragrafında onüç ada
ta katılmadan önce
da atıfta bulunulan
rinca barışçı yollarla
uyuşmazlıklarını ve
çağrısı, bu gerçekleş
rası Adalet Divanı'n
rumu katılma süreci
özendirme amacıyla
ilerleme raporuna d

lık ayında Kopenhag
lama tarihi verilip
cektir. Öte yandan
bir bütün olarak ki
rı arasında değerk
sa Helsinki kararı
Latvia, Litvanya, M
birlikte-, 2004 yılı
sey görüşmelerinin

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik B

süreciyle birlikte ele
Kıbrıs Cumhuriyeti a
bir uzlaşa sonucunda
kiye-Yunanistan ara
len siyasî-askeri den
sı'nda ötedenberi ayr
larını Kıbrıs Cumhu
rerek uzlaştırmayı a
enosis ve bunun kar
devletin kurulması,

gerekse sorunu ince
lica çıkış noktası b

Garanti Andlaşma
cının, bir yanda K
ve Birleşik Krallık
Temel Maddeleriyle
gü ve güvenliğinin
bir gereği olduğunu
saygı gösterilmesin
ğı belirtilir 1. mae

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik

askıya alınması, ihl
sa, iç hukuk norml
bir değerlendirme
Kıbrıs Cumhuriyeti
yapılıp yapılmadığı
olarak akdi gerçekte
liliği sorununu düz
rumuna girip girme
sil etme ehliyetinin
olmasından yola çık

Üyelik başvurusu ü
 mel Maddelerden b
 ri, savunma ve güv
 birlikte veya bireys
 Anlaşmasının 8. m
 yasanın 50. maddes
 maddede de, “Yuna
 rarası teşkilâtlara
 ması” vetova tabi d

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik

har millet muamele
delerde bu yükümd
İngiliz egemenliği a
gili hak ve yüküml
ya Sterlin Area üye
Ticaret Bölgesi gibi
ya olabilecekleri ba
kabul edilmiş hükü
değerlendirilmesi sı
şılıyor⁴⁶.

rine, Aralık 1963 o
 munda olanlar, -Bi
 kilâtları organları
 durumunda 1960 And
 rına sahip çıktığı h
 nucunda ortaya çı
 ma” siyaseti gütm

Yakın zamanlarda
 rihli GÖRÜŞ'te⁴⁷, ö
 nin basit bir dille s

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik E

bir Türk Toplumunu
ris'ta anayasal hükû
başlanmasını ve dah
da "*Başkan Yardımc*
rı üstlenerek, anayas
gereğini kabul etmiş
dı ki, tek meşruiyet
lenmesi gereğinden
Türk Toplumunun v
dan ötürü devlet ida

de zaman var. Bu n
lik başvurusunun e
duğunu kabul etme

Avrupa Birliği Ü

Garanti Andlaşma
kümüleri, bir yanda
eden devlete, -Yun
öngörmüştür. Üye

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik Ba

de eder? Zurich Anla
Maddelerinde “*millet*
bunların *Garanti And*
şında tutulduğuna bir
anayasada bunlarla il
ğine göre, yer aldığı n
maksızın, devlet yanı
verilmemiş olmasına
kapsamında olmadığı
lır? Avrupa Birliğinin

Post Script

12/13 Aralık 2002 E
ve gerek "Kıbrıs" k
kiye'nin Katılma Y
benimseyen bir kar

Kararın Türkiye ile
na atıfla, Türkiye'r

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik Baş

dan duyulan kaygılar,
alan 21. paragrafında
me sürecinin sürekli,
eden “*Bir Avrupa*”ya
vardıkları ve bunun K
vaadiyle, geçirtilmişti

Kopenhag Kararı'nın “
rıs”ın Avrupa Birliği'ne
seyin “*birleşmiş bir K*

bulunabilecek bir
Kapsamlı bir Çöz
maddelik bir metn
dan imzalanması
statüye uyumu s
haklı gösterilerek,
bu belgeye, -Kuru
Edecek ve Kolayla
gili Sorunlara dai
arısında Andlaşm

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik Ba

yaratmak hakkına sa
Sonuç Belgesinin Kıb
kabul etmemektedir” l
muştur. Bu notada ayn
vamını sağlayan, Tür
egemenliğini ve eşitliğ
lık oluşturulmasına y
ifade edilmiş olup, An
sine destek verilmişti

Tü

birlikte ortak ve p
 hükmün *Garanti An*
 rine geçmek üzere
 ğımsızlığı, ülke bü
 “parça devletlerin i
 garanti kapsamına
 “*Temel Maddeler*”in
 duğu söylenemez; ç
 Annan belgesinde, l
 ğini öngören bir hü

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik Baş

ten bir üyenin katıldığı yeterli olacaktır. Üyelik için başlıca dayanağı yerine, Konsey üyeleri ve Başkan Yardımcısı arka arkaya aynı parç rülmüştür.

İkinci Annan belgesinde sanın *Temel Maddeler*

maddesinde saklı t
 bilinen *rhetoric*'in
 hazırlamış olacaktı

Kırk yıldır çeşitli ç
 kukî tezlerden vaz
 lemez anayasa hük
milletlerarası hukuk
kûmetini haiz bağv
rıs "parça devleti
(component state)"

Kıbrıs'ın AB'ye Üyelik Baş

dönüştüren *Garanti Ar*
mun varlığını reddedip
ren Temel Maddelerin
lemesinde saklı tutulm
aleyhine bozma pahası
tiremediği iki istemini
den soyulmuş bir kalıb

Bu isteklerden birincis
di; Annan belgesinde b

kı demektir. Annar
 ğiştirmekle kalma
 gösterilmediğini de
 kelinden çıkarıp, E
 rultusunda, Birleş
 yüklü bir deyişle, g
 Değıştirilemez ana
 sı'na göre, Birleşm
 devletlerden, ikisi
 oluşacak bir İzlem
 masını izleme ve u